

WATERSNOODRAMP

Op zondagochtend 1 februari 1953 maakte Sjef me wakker. Hij zei: 'Heel de polder staat onder water.' Ik ging mijn bed uit om te kijken. Vanaf de bovenverdieping van ons huis keken we over de dijk. En inderdaad, erachter was alles vol water gelopen.

Ik heb niets gemerkt 's nachts. Het waaide wel, maar dat vond ik niets bijzonders. We sliepen in een bedstede en door de gesloten deurtjes drongen de geluiden van buiten minder door. We hadden veel geluk dat de dijk het gehouden heeft. Anders was ons huis weggevaagd.

Ik heb me aangekleed en ben meteen naar mijn ouderlijk huis gegaan. Daar hoopte ik mijn broers en zussen aan te treffen, want ik wist niet hoe het met hen was. De weg door de Kladde was onbegaanbaar geworden. Ik moest door het weiland achter ons huis om er te komen. Wij woonden achteraan in de Kladde en mijn vader voorin. Het was een heel eind en ik was ruim vier maanden zwanger.

Ik kwam langs de molen. Dat gebied lag iets hoger. Voor de molen stond een café. Dit werd een verzamelplaats voor mensen die uit het water gered werden. Daar vond ik mijn vader. Zijn huis stond ook wat hoger, dus mijn vader en mijn thuiswonende broers, de Bab en Jan, en Jans vrouw Truus waren ongedeerd.

Ik vroeg aan mijn vader of onze andere mannen er ook waren. Hij vertelde me dat mijn broers Rien en Piet vermist waren. Piet woonde in bij Rien en zijn gezin. Rien en zijn vrouw Marie hadden een dochtertje van vier, Anneke. Marie was in verwachting van hun tweede kind. De moeder van Marie woonde er ook.

Hun huis stond onderaan een dijk. Eerst sloegen de golven over de dijk op het dak. Vervolgens brak de dijk door. Door de kracht van het water is hun woning omgeduwd en volledig onder water komen te staan. Het was er wel, maar lag helemaal plat.

Later is geprobeerd om spullen uit het huis te halen. Ze vonden een naaimachine, maar die was niet bruikbaar meer door de waterschade. Ook alle andere gevonden spullen zijn weggegooid.

De kleine Anneke is als eerste teruggevonden. Ik heb gehoord dat een hek met prikkeldraad haar tegengehouden heeft. Een buurvrouw vond haar, heeft haar geprobeerd te reanimeren. Het is niet gelukt.

Anneke had een jurkje aan op dat moment. Daardoor denken we dat ze wakker waren en alles bewust hebben meegemaakt. Dat vind ik een moeilijke gedachte.

We waren blij met alle gelukjes. Er stonden paarden op stal bij een boer. Louis, een buurjongen, lukte het die paarden los te maken, zodat ze konden ontsnappen. Hij was de held van de Kladder.

Verder konden we niets doen dan afwachten. De mannen, zoals mijn vader, broers en zwager, gingen zoeken, iedere dag opnieuw, steeds weer zoeken. Het was zwaar. Het water zakte en liet dode dieren, stro en andere troep op de wegen achter.

Piet en Rien zijn veertien dagen later teruggevonden. Ze lagen in een sloot, daarom duurde het lang voor ze gevonden werden. Het was heel triest. Ik mocht Rien en Piet niet meer zien, ze waren niet toonbaar.

Ik vond het ook heel erg dat Marie is overleden met haar ongeboren kindje. Dat was anders net zo oud geweest als mijn dochter Anneke nu is. Ook de moeder van Marie is overleden.

Iemand heeft mij het jurkje van Anneke gegeven. Ik weet niet meer wie het gaf of wanneer ik het precies kreeg, maar het was nog onbeschadigd en ik heb het bewaard als aandenken. Mijn dochter Anneke heeft dat jurkje vier jaar later gedragen. In het begin werd ik er verdrietig van, maar het laten liggen vond ik zonde. Op een gegeven moment stond ik er niet meer bij stil.

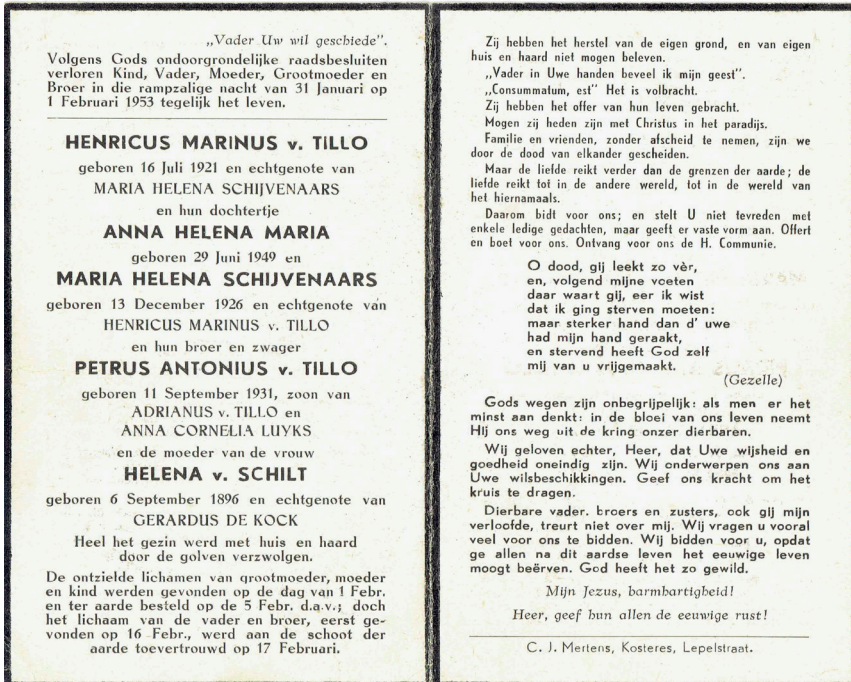

Foto: bidprent van bij de Watersnoodramp omgekomen familieleden.

De verloofde van Piet is later met de Bab getrouwd. Zij woonde op het eiland Tholen. Na het overlijden van Piet verwaterde het contact.

De Bab ging regelmatig uit in Tholen en ze kwamen elkaar daar tegen. Ik mocht haar graag en mijn familie vond het prima dat ze zich verloofden. Ze was wel erg op zichzelf. Na hun huwelijk zijn we er zelden op visite geweest.

Veel woningen waren onbewoonbaar, maar er waren wel waardevolle spullen achtergebleven.

Er was angst voor plunderslaars. Daarom gaf de politie ons een pasje waarmee we aantoonde dat we daadwerkelijk op de Kladderwonen woonden. Er werd goed gecontroleerd. Die controles zijn er lang geweest.

Anneke werd een paar maanden later geboren, op 18 juni 1953. Als het hard waaide, legde ik Anneke in haar kinderwagen en liep naar mijn zus Cor, haar woning lag hoger. Cor was ook bang voor de wind. Bij haar voelde ik me veiliger. Sief bleef dan gewoon thuis slapen, maar ik zei tegen hem: 'Ik ga weg.'

47

Ik ben altijd bang gebleven voor wind en water. Mijn zus Cor ook, tot haar overlijden aan toe heeft ze daar last van gehad.

Het is niet meer zo erg als vroeger, maar ik word nog steeds onrustig als het stormt. Ik ben weleens aan het strand in Scheveningen geweest toen er hoge golven waren. We zijn weggegaan, ik wilde naar huis. Ik denk dan automatisch terug aan toen.